

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Lachmanna a soudců Mgr. Aleše Sabola a Mgr. Jana Ferfeckého v právní věci

žalobkyně: **Imex Group s.r.o.**, IČO 25829050
sídlem Milíčova 1343/16, 702 00 Ostrava
zastoupené JUDr. Radkem Ondrušem, advokátem
sídlem Bubeníčкова 502/42, 615 00 Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**
sídlem Na Františku 1039/32, 110 15 Praha 1

o žalobách proti usnesením ministra průmyslu a obchodu ze dne 28. 2. 2022, čj. MPO 15013/22/21200/01000, čj. MPO 15016/22/21200/01000, čj. MPO 15018/22/21200/01000 a čj. MPO 15021/22/21200/01000

takto:

- I. Žaloby se **zamítají**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a vymezení sporu

1. Žalobkyně se žalobami samostatně podanými dne 2. 5. 2022 domáhá přezkumu usnesení ministra průmyslu a obchodu (dále jen „ministr“) ze dne 28. 2. 2022, čj. MPO 15013/22/21200/01000, čj. MPO 15016/22/21200/01000, čj. MPO 15018/22/21200/01000 a čj. MPO 15021/22/21200/01000 (společně dále „**Napadená rozhodnutí**“), jimiž ministr podle § 90 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

(dále jen „**správní řád**“), zastavil správní řízení o celkem 4 žádostech žalobkyně podaných dne 9. 10. 2012, resp. 15. 10. 2012¹ o udělení licence k vývozu různých druhů vojenského materiálu do Tádžikistánu (dále společně též „**Žádosti**“) a zrušil rozhodnutí Licenční správy Ministerstva průmyslu a obchodu (dále též „**licenční správa**“) ze dne 21. 2. 2013, čj. 41281/2012, čj. 41280/2012, čj. 41278/2012 a čj. 40464/2012 (společně dále „**Prvostupňová rozhodnutí**“), jimiž licenční správa Žádostem žalobkyně nevyhověla.

2. Napadená rozhodnutí byla žalobkyni doručena dne 1. 3. 2022.
3. Žaloby byly u zdejšího soudu zapsány pod sp. zn. 18 A 36/2022, sp. zn. 18 A 37/2022, sp. zn. 18 A 38/2022 a sp. zn. 18 A 40/2022; usnesením ze dne 1. 6. 2022, čj. 18 A 36/2022 - 22 předseda senátu v souladu s § 39 odst. 1 s. ř. s. řízení vedená pod předmětnými spisovými značkami spojil ke společnému projednání s tím, že nadále budou vedena pod sp. zn. 18 A 36/2022².
4. Zdejší soud předesílá, že předmětná správní řízení, resp. rozhodnutí z nich vyvstanuvší jsou přezkumu správních soudů podrobena opakovaně. Rozklad proti Prvostupňovým rozhodnutím ze dne 13. 3. 2013 byl ministrem samostatnými rozhodnutími zamítnut dne 24. 3. 2015, přičemž proti uvedeným rozhodnutím se žalobkyně bránila správními žalobami. O podaných žalobách rozhodl Městský soud v Praze tak, že předmětná rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (viz rozsudky ze dne 19. 4. 2018, čj. 9 A 117/2015 - 83, čj. 9 A 114/2015 - 64 a čj. 9 A 120/2015 - 54); kasační stížnosti žalovaného Nejvyšší správní soud zamítl (viz rozsudky ze dne 20. 12. 2018, čj. 9 As 202/2018 - 47 a čj. 9 As 203/2018 - 52 a ze dne 17. 1. 2019, čj. 9 As 204/2018 - 45). Rozhodnutími ze dne 11. 6. 2019 ministr opětovně rozhodl o zamítnutí rozkladů žalobkyně. O žalobách proti předmětným rozhodnutím rozhodl zdejší soud rozsudkem ze dne 14. 12. 2021, čj. 11 A 134/2019 - 51 tak, že předmětná rozhodnutí ministra zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, přičemž své rozhodnutí odůvodnil nepřezkoumatelností závazného stanoviska Ministerstva zahraničních věcí, resp. s tím související nepřezkoumatelností rozhodnutí ministra.

¹ Pozn. soudu: žalobkyně v podaných žalobách uvádí jako datum podání žádosti ve všech případech den 15. 10. 2012, tato skutečnost však neodpovídá spisovým materiálům předloženým žalovaným, jedna ze žádostí byla podána již dne 9. 10. 2012.

² Pro úplnost soud uvádí následující: O žádosti ze dne 12. 10. 2012, čj. IG12L029 rozhodla licenční správa rozhodnutím čj. 41278/2012, ministr rozhodnutím čj. MPO 15018/22/21200/01000 a žaloba byla zapsána pod sp. zn. 18 A 36/2022.

O žádosti ze dne 8. 10. 2012, čj. IG12L025 rozhodla licenční správa rozhodnutím čj. 40464/2012, ministr rozhodnutím čj. MPO 15021/22/21200/01000 a žaloba byla zapsána pod sp. zn. 18 A 37/2022.

O žádosti ze dne 12. 10. 2012, čj. IG12L030 rozhodla licenční správa rozhodnutím čj. 41280/2012, ministr rozhodnutím čj. MPO 15016/22/21200/01000 a žaloba byla zapsána pod sp. zn. 18 A 38/2022.

O žádosti ze dne 12. 10. 2012, čj. IG12L031 rozhodla licenční správa rozhodnutím čj. 41281/2012, ministr rozhodnutím čj. MPO 15013/22/21200/01000 a žaloba byla zapsána pod sp. zn. 18 A 40/2022.

II. Rozhodnutí ministra³ (Napadená rozhodnutí)

5. V odůvodnění Napadených rozhodnutí ministr nejprve zrekapituloval, že rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 14. 12. 2021, čj. 11 A 134/2019 - 51 byla zrušena rozhodnutí ministra ze dne 11. 6. 2019, čj. MPO 42837/2019, čj. MPO 42829/2019, čj. MPO 42825/2019 a čj. MPO 42827/2019 (dále společně též „**Původní rozhodnutí**“) o zamítnutí rozkladů žalobkyně proti Prvostupňovým rozhodnutím a věci byly vráceny zpět žalovanému k novému řízení o rozkladu. K průběhu rozkladového řízení ministr doplnil, že dne 7. 1. 2022 bylo žalovanému doručeno podání žalobkyně – odstranění vad žádostí, ve kterém žalobkyně doplnila navrhovanou dobu platnosti licencí na dobu 18 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o jejich vydání, maximálně do 31. 12. 2030. Dne 10. 1. 2022 žalobkyně požádala o přerušení správních řízení do doby, než o jejich pokračování opět požádá.
6. Ministr konstatoval, že jednání žalobkyně spočívající v podání „Odstranění vad žádostí“ není možné, neboť původní Žádosti byly kompletní, měly zákonem požadované náležitosti a neobsahovaly vady, které by bylo možno nebo nutno odstraňovat. Poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2018, čj. 1 As 165/2018 - 40, dle kterého nelze, aby v řízení o udělení licence pro určité přesně vymezené časové období správní orgán posuzoval právní a skutkové otázky vztahující se k jinému časovému období.
7. K otázce posuzování žádosti o licenci vázané na konkrétní časové období správními orgány ministr poukázal na další rozhodovací praxi správních soudů (srov. rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 14. 3. 2019, čj. 8 A 127/2015 - 60 a ze dne 14. 10. 2021, čj. 15 A 129/2019 - 57), přičemž dovodil, že Žádosti žalobkyně o udělení vývozní licence s dobou platnosti do 3. 4. 2013 zcela nepochybně pozbyly v současné době smyslu, neboť práva plynoucí z rozhodnutí, kterými by jí bylo v roce 2022 vyhověno, by žalobkyně logicky nemohla konzumovat. Podotknul, že vydáním takových rozhodnutí by se tedy na právním postavení žalobkyně zhoła nic nezměnilo.
8. Ministr uzavřel, že dospěl k závěru, že je důvodná aplikace § 90 odst. 4 správního řádu, dle kterého jestliže odvolací správní orgán zjistí, že nastala skutečnost, která odůvodňuje zastavení řízení, bez dalšího zruší napadené rozhodnutí a řízení zastaví. Shledal, že takovou skutečností je v předmětných řízeních to, že v minulosti již marně uplynula navrhovaná doba platnosti licencí pro vývoz vojenského materiálu, tedy se Žádosti žalobkyně ve smyslu § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu staly zjevně bezpředmětnými.
9. Pro úplnost ministr konstatoval, že na uvedeném nemůžou nic změnit ani podání žalobkyně, ve kterých žádala o přerušení řízení.

III. Žaloby⁴

10. Žalobkyně úvodem předeslala, že Napadená rozhodnutí jsou dle jejího názoru nezákonná a zcela nepřezkoumatelná.

³ Jedná se o obsahově shodná rozhodnutí, soud je proto reprodukuje souhrnně. Jedinou výjimkou je rozhodnutí ministra ze dne 28. 2. 2022, čj. MPO 15013/22/21200/01000, neboť v tomto správním řízení žalobkyně žádost o přerušení řízení nepodala, tudíž se k tomuto aspektu ministr v rozhodnutí nevyjádřil.

⁴ Jedná se o obsahově shodné žaloby, soud je proto reprodukuje souhrnně.

11. Pod **prvním žalobním bodem** žalobkyně namítá, že postup ministra, kterým jí bylo upřeno právo odstranit vady Žádostí spočívající v době platnosti licence, je nutno zejména s odkazem na § 45 odst. 2 správního řádu označit za protizákonný. Žalobkyně poukázala, že v mezidobí od zahájení řízení a zrušení Původních rozhodnutí navrhovaná doba platnosti licencí marně uplynula, tj. Žádosti ztratily zákonem požadované náležitosti, když neobsahovaly navrhovanou dobu platnosti licence. Žalobkyně proto postupovala dle § 45 odst. 2 správního řádu a odstranila tuto vadu Žádostí tak, že navrhovaná doba platnosti licencí měla být 18 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o jejím vydání.
12. Žalobkyně v tomto kontextu připomněla, že v obecné rovině je žadatel oprávněn s žádostí disponovat až do okamžiku vydání rozhodnutí a zjevné vady či nedostatky odstraňovat v této době i bez výzvy správního úřadu. Konstatovala, že přestože původní Žádosti byly kompletní, měly zákonem požadované náležitosti a k datu podání neobsahovaly žádné vady, vady nyní obsahují, přičemž zdůraznila, že tyto vady nevznikly v důsledku jednání žalobkyně. Žalobkyně naopak dle svého přesvědčení po celou dobu směřuje k předcházení vzniku vad či jejich promptní sanaci. Zopakovala, že předmětná vada Žádostí spočívající ve vymezení doby platnosti licencí, kdy tato po zrušení Původních rozhodnutí nemůže vést k jejich kladnému vyřízení, přitom nebyla zapříčiněna žalobkyní.
13. Postup ministra, kterým bylo žalobkyni právo odstranit vady upřeno, byl pak dle jejího názoru zcela nedostatečně odůvodněn, přičemž byl završen postupem dle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu, který umožňuje řízení o žádosti zastavit v případě, že se žádost stala zjevně bezpředmětnou.
14. Žalobkyně s poukazem na komentářovou literaturu uvedla příklady, kdy lze označit žádost za bezpředmětnou, přičemž dovodila, že shodným jevem je skutečnost, že kdyby v předmětných situacích bylo vydáno rozhodnutí (ať už kladné či záporné), na postavení předmětných žadatelů by se nic nezměnilo. Argumentovala, že skutečnosti, které zakládají bezpředmětnost žádosti, v podstatě svědčí ve prospěch předmětných žadatelů, tedy vydání rozhodnutí není třeba, protože ani vyhovění předmětné žádosti by nic nezměnilo na postavení žadatelů, neboť jsou v situaci, jakoby jim vyhověno bylo. Zdůraznila, že s tím je spojena důležitá distinkce postavení žalobkyně, neboť vada, která dle názoru žalovaného měla založit zjevnou bezpředmětnost Žádostí dle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu, je vadou snadno odstranitelnou; nadto se ji žalobkyně pokusila svými podáními odstranit z vlastní iniciativy.
15. Žalobkyně uvedla, že považuje za zcela nemyslitelné, aby takto odstranitelná vada zakládala důvod k zastavení řízení ve smyslu § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu. Dle názoru žalobkyně správní úřad překročil limity správní diskrece mu umožněné v případech posuzování důvodů zastavení správního řízení dle uvedeného ustanovení, tím také porušil zásadu zákonnosti a zásadu enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí, kdy správní úřad v podstatě rozhodoval volnou úvahou nezávislou na hmotném právu, které vystavělo aplikaci uvedeného ustanovení poměrně striktní limity.
16. Na podporu své argumentace žalobkyně poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2010, čj. 5 As 62/2009 - 68, resp. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2009, čj. 10 Ca 15/2009 - 49, ze kterých vyvodila, že jedním z judikatorních limitů aplikace předmětného ustanovení je fakt, že případným vydáním rozhodnutí nedojde k žádné změně v právním postavení žalobkyně. V případě žalobkyně by ke změně právního postavení dle jejího názoru došlo, a to jak v případě, kdy by bylo reflektováno

podání žalobkyně směřující ke změně platnosti licencí, neboť v takovém případě by žalobkyně získala použitelné oprávnění k obchodu s vojenským materiálem na daném území a v daném čase, tak v případě, kdy by předmětná podání reflektována nebyla.

17. Pod **druhým žalobním bodem** žalobkyně namítá, že tvrdil-li by správní úřad rozhodující o rozkladech, že Ministerstvo zahraničních věcí (dále jen „MZV“) vydává závazné stanovisko k navrhovaným datům platnosti licencí uvedených v Žádostech, je dle žalobkyně zřejmé, že se v okamžiku, kdy daný termín uplynul, jedná o vadu žádosti, neboť nelze nově rozhodovat o platnosti licence k datu, které již uplynulo.
18. Závěr žalovaného, že MZV vydává své závazné stanovisko k navrhovanému datu platnosti licence, je dle žalobkyně nesprávný. Konstatovala, že správní úřad opatřuje podklady dokládající stav věci k okamžiku platnosti rozhodnutí. Má-li tak žalovaný za to, že závazné stanovisko MZV již bylo v dané věci neplatné, měl si dle názoru žalobkyně žalovaný opatřit nové, aktuální závazné stanovisko, nikoliv se odkazovat na stanovisko původní, nadto za situace, kdy žalobkyně datum navrhované platnosti licence odstranila.
19. Žalobkyně označila Napadená rozhodnutí za překvapivá, neboť správní úřad ji v rozporu s § 4 ve spojení s § 45 odst. 2 správního řádu nevyzval k odstranění vady, nepoučil ji o procesních následcích dané vady a tím porušil zásadu poučovací uvedenou v § 4 odst. 2 správního řádu. Překvapivost takového postupu dle žalobkyně spočívá v tom, že stejná situace nastala opakovaně vždy poté, kdy soudy v obdobných věcech opakovaně rušily rozhodnutí správního úřadu druhého stupně o rozkladu, přičemž ani nalézací soudy a ostatně ani Nejvyšší správní soud důvody v postupu, který správní úřad v daných věcech nyní zvolil, neshledaly. Žalobkyně poukázala, že důvody tohoto postupu v minulosti neshledal ani správní úřad, který tento postup mohl aplikovat v podstatě pokaždé, když rozhodoval o rozkladu (po zrušení rozhodnutí o rozkladu soudem) proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení licence, neboť v takových případech v podstatě vždy již v žádosti vymezená doba platnosti uplynula. K této praxi přistoupil až nyní, když se žalobkyně pokusila odstranit vady žádosti.
20. S názorem, že je přípustné, aby v řízení o rozkladu bylo závazné stanovisko vázáno k datu, které již uplynulo a které bylo obsaženo v původní žádosti za situace, kdy z povahy věci je zřejmé, že takové datum není možné akceptovat ani v případě, pokud by závazné stanovisko bylo kladné, žalobkyně nesouhlasí. Licenci by tímto způsobem nebylo možno k danému datu, tedy k roku 2013, vydat ani v případě, pokud by MZV s vydáním licencí souhlasilo. V takovém případě by tedy dle názoru žalobkyně měl žalovaný, resp. licenční správa žalobkyni vyzvat k odstranění vad žádosti a návrhu reálné lhůty platnosti licence. Žalobkyně vyjádřila přesvědčení, že žalovaný měl předtím, než požádá MZV o přezkum vydaného závazného stanoviska, žalobkyni vyzvat k odstranění vad žádosti a stanovení nové lhůty platnosti požadovaných licencí.
21. Žalobkyně dále poukázala na rozhodovací praxi správních soudů týkající se závazného stanoviska (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2019, čj. 9 As 21/2019 - 150 a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2020, čj. 11 A 130/2019 - 63), ze kterých dovodila, že zákonné požadavky na vydávání závazného stanoviska a vůbec na kvalitu takové formy činnosti správních úřadů jsou obdobné jako při vydávání správních rozhodnutí. V tomto kontextu žalobkyně označila za nemyslitelné vydání rozhodnutí na základě 10 let starého skutkového stavu a poukázala, že pro rozhodování správního úřadu je rozhodující skutkový a právní stav v době vydání rozhodnutí.

Zdůraznila, že závazné stanovisko musí reflektovat stav věci k okamžiku, kdy bude příslušný správní úřad rozhodovat o žádosti, tedy k současnému stavu, nikoliv ke stavu v době, kdy bylo původní závazné stanovisko vydáno. Žalovaný tak měl dle žalobkyně striktně trvat na tom, aby závazné stanovisko MZV bylo zpracováno k roku 2021, což žalobkyně podotýkala i v podání z 6. 1. 2021. Ze strany ministra tato část podání nebyla v Napadených rozhodnutích nijak reflektována.

22. Reflektován pak nebyl rovněž návrh žalobkyně na provedení dokazování aktuálním závazným stanoviskem MZV, přičemž nebylo přezkoumatelným způsobem vysvětleno, proč nebylo dokazování provedeno. Žalobkyně uvedla, že s ohledem na rozhodovací praxi (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 8. 12. 2009, sp. zn. I. ÚS 118/09) se v případě neprovedeného důkazního návrhu jedná o opomenutý důkaz.
23. Pod **třetím žalobním bodem** žalobkyně namítala, že v řízeních o rozkladech podala žádost o přerušení řízení, což správní úřad neučinil. Poukázala, že dle § 64 odst. 2 správního řádu řízení o žádosti správní orgán přeruší na požádání žadatele. Ustanovení dle jejího názoru nijak neumožňuje možnost správního uvážení co do možnosti řízení nepřerušit. Pokud jsou splněny nutné podmínky (musí se jednat o řízení o žádosti a účastník řízení musí požádat o přerušení), je správní orgán dle přesvědčení žalobkyně povinen správní řízení přerušit. V tomto spočívá rozdíl od případů podle § 64 odst. 1, odst. 3 správního řádu, nebo zde neexistuje možnost správního uvážení.
24. Dále žalobkyně konstatovala, že v případě zrušení Napadených rozhodnutí soud současně zruší i Prvostupňová rozhodnutí, neboť tato jsou zatížena zásadními vadami, které lze odstranit toliko v nalézacím správním řízení, a to doplněním dokazování.
25. Závěrem shrnula, že Napadená rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů, protože v jejich odůvodnění absentují úvahy, jimiž se ministr při hodnocení podkladů a při výkladu relevantních právních předpisů, zejména při hodnocení žádostí žalobkyně jako zjevně bezpředmětných, řídil.

IV. Vyjádření žalovaného

26. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 16. 6. 2022 setrval na argumentaci ministra uplatněné v Napadeném rozhodnutí.
27. Poté, co shrnul průběh správního řízení, upozornil, že žalobkyně byla účastníkem řízení vedených Městským soudem v Praze pod sp. zn. 15 A 129/2019 a Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 4 As 355/2021, přičemž rozsudky vydané v těchto věcech se týkají obdobné problematiky a na posuzovanou věc přiléhají, proto z nich argumentace žalovaného bude vycházet. Rovněž zdůraznil, že žalobkyně si je vědoma existence těchto rozhodnutí, byla v těchto řízeních zastoupena stejným právním zástupcem a záměrně ignoruje závěry v nich uvedené.
28. K námitkám uvedeným pod **prvním žalobním bodem** žalovaný poukázal, že žalobkyně staví své žaloby zcela mylně na tvrzení, že Žádosti o vydání licencí trpěly v době vydání Napadeného rozhodnutí vadami, k jejichž odstranění měl žalovaný žalobkyni vyzvat. Doplnil, že podáním pojatým žalobkyní jako odstranění vady žádosti nebylo možné vyhovět ani postupem podle § 41 odst. 8 správního řádu; v tomto kontextu odkázal na zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu. Poukázal, že žalobkyně neuvedla, jaká vážná újma by jí měla vzniknout, a to zejména za situace, kdy v aktuálně projednávaných případech žalobkyni nic nebránilo a nadále nebrání, aby podala nové žádosti o udělení

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

nové licence k provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem. S odkazem na rozsudky správních soudů uvedených shora žalovaný zdůraznil, že polemika žalobkyně se závěrem o bezpředmětnosti žádosti nemůže obstat, neboť k tomuto závěru žalovaný dospěl v souladu s předmětnými rozsudky, a nelze jej tak označit za překvapivý.

29. K námitkám uvedeným pod **druhým žalobním bodem** pak žalovaný uvedl, že mu není jasné, proč žalobkyně tvrzení týkající se závazných stanovisek uvádí. Žalovaný doplnil, že mu není známo, kdy měl ministr v rámci Napadených rozhodnutí vyslovit názor reprodukováný žalobkyní v posledním odstavci na str. 4 žalob, resp. v prvním odstavci na straně 5 žalob. Nerozuměl ani poukazu žalobkyně na rozsudky v bodě (3) žalob ani následné polemice týkající se problematiky závazných stanovisek MZV. Tato část dle jeho názoru nikterak nesouvisí s problematikou aktuálně projednávaných případů. Žalovaný vyjádřil domněnku, že tuto žalobkyně patrně zkopírovala z jiných vyjádření i žalob, a uzavřel, že se k nim tak nebude vyjadřovat.
30. K námitce uvedené pod **třetím žalobním bodem**, tj. k žádosti žalobkyně o přerušení řízení, žalovaný předně konstatoval, že žalobkyně tak učinila pouze ve třech ze čtyř projednávaných případů, tj. že žalobkyně nepodala žádost o přerušení řízení, proti kterému „podala žalobu evidovanou pod sp. zn. 18 A 40/2022“. S odkazem na odbornou literaturu žalovaný poukázal, že tvrzení žalobkyně, že žalovaný musí žádosti o přerušení řízení vždy bez dalšího vyhovět, a to i za situace, kdy se žádosti staly zjevně bezpředmětnými, žalovaný nepřisvědčil. V tomto kontextu pak rovněž odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2010, čj. 11 A 13/2010 - 25. Žalovaný dále vyjádřil přesvědčení, že předmětná řízení se stala zjevně bezpředmětnými, a proto bylo na místě s ohledem na zásadu hospodárnosti řízení procesně rozhodnout o zastavení řízení bez nutnosti jejich předchozího přerušení.

V. Replika žalobkyně

31. V replice datované dnem 20. 6. 2022, předložené dne 27. 6. 2022, žalobkyně setrvala na své žalobní argumentaci. K rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2022, čj. 4 As 355/2021 - 41, na který poukazoval žalovaný, žalobkyně uvedla, že v projednávané věci se jedná o diametrálně odlišný stav, neboť dle jejího názoru bylo důvodem vydání předmětného rozhodnutí, že žalobkyně včas neodstranila vadu žádosti, tedy nezměnila datum žádosti ještě před vydáním rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení pro zjevnou bezpředmětnost. V projednávané věci však žalobkyně ještě před vydáním zastavujících rozhodnutí ze strany žalovaného aktivně data změnila. Žalobkyně dále poukázala, že Nejvyšší správní soud v dotčeném rozhodnutí explicitně připustil možnost změny termínu žádosti.
32. K argumentaci žalovaného týkající se nepřerušení řízení žalobkyně zopakovala, že správní orgán musí v případě řízení o žádosti toto na návrh žadatele přerušit obligatorně, přičemž správní uvážení je zde vyloučeno, neboť řízení o žádosti je ovládáno žadatelem a tento by měl mít širší možnosti s řízením disponovat. K vyjádření žalovaného co do bezpředmětnosti tvrzení žalobkyně týkajících se závazných stanovisek žalobkyně uvedla, že v případě, kdy by nebylo řízení nezákonně zastaveno pro zjevnou bezpředmětnost, bylo by na místě doplnit dokazování o v žalobě uvedené návrhy; tyto proto považuje za opomenutý důkaz. Závěrem žalobkyně opětovně konstatovala, že dle jejího přesvědčení je Napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.

VI. Jednání

33. Při ústním jednání konaném dne 27. 6. 2022 účastníci setrvali na svých procesních stanoviscích a dříve uplatněné argumentaci, kterou shrnuli a znovu reprodukovali.
34. Žalobkyně tvrdila, že žalovaný záměrně vytvořil stav, kdy nelze dobu platnosti licence navázat na okamžik právní moci rozhodnutí o žádosti, přičemž dovozovala, že by tak mohla žádat o licenci s dobou platnosti např. 100 let. Poukázala na probíhající řízení o ústavní stížnosti v související věci a akcentovala skutkové odlišnosti nyní řešeného případu od věci posuzované Nejvyšším správním soudem v žalovaném odkazovaném rozhodnutí. Opětovně argumentovala nebezpečím vyloučení soudního přezkumu rozhodnutí v obdobných případech. Uváděla, že smyslem podání žalob bylo provedení přezkumu zákonnosti stanoviska Ministerstva zahraničních věcí. Doplnila, že zamýšlený obchod byl donedávna aktuální. Přitom odmítla, že by se řízení o Žádostech stala bezpředmětnými. Opakovaně přitom akcentovala, že v důsledku plynutí času se staly podané Žádosti v daném směru vadnými a žalovaný jí měl umožnit uvedenou vadu odstranit. Žalobkyně nesouhlasila s žalovaným, že by existovala judikatura, jež by podporovala závěr o zákonnosti postupu žalovaného. Znovu uvedla, že v jejím případě bylo možno vady Žádostí odstranit, k čemuž žalobkyně včas před zastavením řízení přistoupila. Poukazovala také na své zkušenosti s řízeními o žalobách, v nichž se v předmětných souvislostech domáhá nároků na náhradu škody způsobené výkonem veřejné moci, a na přístup civilních soudů k některým otázkám. Trvala konečně na tom, že by s Napadenými rozhodnutími měl soud zrušit rovněž Prvostupňová rozhodnutí.
35. Listinné důkazní návrhy žalobkyně uvedené v žalobách (Napadená rozhodnutí; podání žalobkyně ze dne 7. 1. 2022, kterým se domáhala odstranění vad Žádosti; a podání ze dne 9. 1. 2022, kterými žádala o přerušení správních řízení) soud neprováděl, neboť tyto jsou součástí správních spisů, kterým se dle ustálené rozhodovací praxe správních soud nedokazuje – soud z něj vychází.

VII. Posouzení věci Městským soudem v Praze

36. Městský soud v Praze ověřil, že žaloby byly podány včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňují všechny formální náležitosti na ně kladené. Soud přezkoumal žalobami napadená rozhodnutí i řízení, které jim předcházela, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti; přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí.
37. V posuzované věci žalobkyně brojí proti rozhodnutím, jimiž byla zastavena řízení o čtyřech žádostech žalobkyně o licence k vývozu různého druhu vojenského materiálu do Tádžikistánu s dobou platnosti do 3. 4. 2013. Podstatou sporu mezi účastníky je, zda je uplynutí navrhované doby platnosti požadovaných licencí na vývoz vojenského materiálu do Tádžikistánu důvodem pro zastavení řízení pro bezpředmětnost, či zda lze uplynutí této doby považovat za takovou vadu žádosti, kterou mohla žalobkyně v dalším průběhu řízení odstranit.
38. Soud s ohledem na předmět projednávané věci předesílá, že předmětem přezkumu je rozhodnutí o zastavení řízení zahájeného na žádost podle § 90 odst. 4 správního řádu, tedy rozhodnutí procesní povahy, kterým se správní řízení končí. Povahou Napadených

rozhodnutí jsou tak stanoveny meze přezkumu ze strany zdejšího soudu; soud nemůže věcně posuzovat důvodnost námitek žalobkyně směřujících do věcného (meritorního) posouzení věci, tj. posoudit, zda jí licence na vývoz vojenského materiálu měly či neměly být vydány, ani řešit jiné námitky, které se netýkají samotného zastavení předmětných řízení z ministrem identifikovaných důvodů. Ostatně ani správní orgán není dle judikatury v takových případech postupu dle § 90 odst. 4 správního řádu povinen zabývat se věcnými otázkami (srov. níže). V projednávané věci tak objektivní mez soudního přezkumu Napadených rozhodnutí tvoří posouzení, zda byly dány ministrem identifikované důvody k zastavení řízení o Žádostech žalobkyně (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, čj. 6 A 25/2002 - 42, či rozsudek ze dne 14. 11. 2012, čj. 1 As 85/2012 - 41).

39. Před vypořádáním samotných žalobních bodů se soud nejprve věnoval dílčím námitkám, kterými žalobkyně namítala nepřezkoumatelnost Napadených rozhodnutí pro nedostatek důvodů, neboť dle jejího názoru v odůvodnění Napadených rozhodnutí absentují úvahy, jimiž se ministr řídil při hodnocení podkladů rozhodnutí a při výkladu relevantních předpisů, zejména pak při hodnocení Žádostí jako zjevně bezpředmětných.
40. Správní soudy v minulosti nesčetněkrát judikovaly, že zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů (či pro nesrozumitelnost) skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů tehdy, jestliže správní orgán neuvede konkrétní důvody, o něž se jeho rozhodnutí opírá (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2006, čj. 2 As 37/2006 - 63, č. 1112/2007 Sb. NSS), nevypořádá se se všemi odvolacími námitkami (rozsudek ze dne 19. 12. 2008, čj. 8 Afs 66/2008 - 71), či neuvede důvody, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení a proč námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené (rozsudek ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005, č. 689/2005 Sb. NSS). Nepřezkoumatelným pro nedostatek skutkových důvodů pak může být podle ustálené rozhodovací praxe rozhodnutí pro takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde správní orgán opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny.. Městský soud v Praze v tomto směru pro stručnost odkazuje na závěry vyjádřené mj. v rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Azs 47/2003 - 130, ze dne 29. 7. 2004, čj. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 25. 5. 2006, čj. 2 Afs 154/2005 - 245, ze dne 17. 1. 2008, čj. 5 As 29/2007 - 64. Uvedený přístup vychází z ustálené rozhodovací praxe Ústavního soudu (např. nález Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, nález Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, nález Ústavního soudu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, nález Ústavního soudu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08, nález Ústavního soudu ze dne 14. 10. 1999, sp. zn. III. ÚS 35/99, či nález Ústavního soudu ze dne 29. 3. 2011, sp. zn. III. ÚS 3606/10).
41. Dle Městského soudu v Praze však žádná z těchto skutečností v posuzované věci nenastala. Žalovaný v Napadených rozhodnutích uvedl, že odstranění vad žádostí, o které žalobkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

žádala, není možné, neboť žádosti byly kompletní a neobsahovaly vady, které by bylo možné či nutné odstraňovat. K závěru o bezpředmětnosti Žádostí pak ministr dospěl s ohledem na v Napadených rozhodnutích citovanou rozhodovací praxi správních soudů, za zohlednění v žádostech navrhované doby platnosti licencí. Ačkoliv Napadená rozhodnutí nejsou svým rozsahem obsáhlá, soud ověřil, že ministr uvedl své závěry způsobem, jenž nebrání jejich věcnému přezkumu soudem v tomto řízení, a dostál v tomto ohledu zákonným a navazujícím judikatorním východiskům přezkoumatelnosti rozhodnutí správních orgánů. Napadená rozhodnutí tak v daném směru nejsou zatížena vadami, které by zakládaly jejich nepřezkoumatelnost, resp. které by bránily jejich věcnému přezkumu ze strany soudu, neboť je zřejmé, z jakého skutkového stavu ministr vyšel a jak jej právně posoudil.

42. Pro úplnost pak soud dodává, že platí, že rozhodne-li odvolací orgán o zastavení řízení podle § 90 odst. 4 správního řádu, není povinen vypořádávat námitky, které s důvody zastavení řízení nesouvisí, ale týkají se posouzení věci samé (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2018, čj. 1 As 313/2017 - 31). S ohledem na procesní povahu Napadených rozhodnutí, tak nebylo povinností ministra reagovat na rozkladové námitky, či vypořádávat argumentaci týkající se merita věci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2021, čj. 3 As 258/2019 - 46).
43. Soud tak mohl přistoupit k posouzení jednotlivých žalobních bodů, přičemž při rozhodování vycházel z následující právní úpravy účinné ke dni Napadeného rozhodnutí.
44. Podle § 90 odst. 4 správního řádu *„[j]estliže odvolací správní orgán zjistí, že nastala skutečnost, která odůvodňuje zastavení řízení, bez dalšího zruší napadené rozhodnutí a řízení zastaví, ledaže jiné rozhodnutí o odvolání může mít význam pro náhradu škody nebo pro právní nástupce účastníků“*.
45. Z ustanovení § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu se podává, že *„[ř]ízení o žádosti správní orgán usnesením zastavení, jestliže žádost se stala zjevně bezpředmětnou“*.
46. Podle § 152 odst. 5 správního řádu *„[n]evylučuje-li to povaha věci, platí pro řízení o rozkladu ustanovení o odvolání“*.
47. K **prvnímu žalobnímu bodu**, tj. zda byl postup žalovaného v souladu se zákonem, když neumožnil žalobkyni odstranit jí tvrzené vady Žádostí spočívající v absenci navrhované doby platnosti licencí a následně s ohledem na uplynutí navrhované doby platnosti shledal Žádosti bezpředmětnými a řízení o nich za současného zrušení Prvostupňových rozhodnutí zastavil, uvádí soud následující.
48. Soud se předně zabýval možností žalobkyně odstranit jí tvrzenou vadu Žádostí. Dne 9. 10. 2012, resp. dne 15. 10. 2012 žalobkyně požádala o vydání licencí pro vývoz vojenského materiálu, přičemž navrhla dobu platnosti licencí do 3. 4. 2013. S ohledem na skutečnost, že navrhovaná doba platnosti licencí ke dni opětovného rozhodování ministra o rozkladech žalobkyně (tj. v únoru roku 2022) uplynula, žalobkyně podáními označenými jako „odstranění vad žádosti“ navrhla postup podle § 45 odst. 2 správního řádu, tj. navrhovanou dobu platnosti licencí vymezit tak, že se bude jednat o 18 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o jejím vydání.

49. Podle § 45 odst. 1 věty první správního řádu „[ž]ádost musí mít náležitosti uvedené v § 37 odst. 2 a musí z ní být patrné, co žadatel žádá nebo čeho se domáhá“. Podle odstavce druhého tohoto ustanovení „[n]emá-li žádost předepsané náležitosti nebo trpí-li takovými vadami, pomůže správní orgán žadateli nedostatky odstranit na místě nebo jej vyzve k jejich odstranění, poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu a poučí jej o následcích neodstranění nedostatků v této lhůtě; současně může řízení přerušit“. Z odstavce čtvrtého předmětného ustanovení se pak podává, že „[ž]adatel může zúžit předmět své žádosti nebo vzít žádost zpět; toto právo nelze uplatnit v době od vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně do zahájení odvolacího řízení“.
50. Nedostatkům a vadám podání je věnován závěr č. 50 Poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu (dále jen „**Poradní sbor**“) ze dne 11. 12. 2006, přičemž ve vztahu k řízení o žádosti k ustanovení § 45 správního řádu se z něj podává, že žadatel musí být poučen o důsledku neodstranění nedostatků žádosti, jímž může být zastavení řízení. Poradní sbor dospěl k závěru, že pokud žadatel ve stanovené lhůtě neodstraní podstatné vady, které brání pokračování řízení, jedná se o důvod pro zastavení řízení ve smyslu § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu. Poradní sbor dále konstatoval, že pojem „vady“ uvedený v § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu je použit v širším smyslu než pojem „jiné vady“ uvedený v § 45 odst. 2 správního řádu. Doplnil, že „[v] ustanovení § 65 odst. 1 písm. c) správního řádu podstatné vady zahrnují jak neuvedení náležitosti, tak i jiné vady (nepřesnost, neurčitost, nesrozumitelnost žádosti). Posouzení, jaká vada žádosti je podstatnou, je na uvážení správního orgánu. Rozhodujícím musí být hledisko, že jde o takovou vadu, která brání pokračování v řízení“.
51. Podmínky vydání licence pro provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem jsou stanoveny zákonem č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon č. 38/1994 Sb.**“). Licence přitom může být žadateli udělena výhradně na základě jeho žádosti. Ze samotné podstaty řízení o žádosti přitom vyplývá, že je v dispozici žadatele, aby svým tvrzením vymezil rozsah skutkového i právního posouzení správního orgánu. Správní orgán je pak rozsahem podané žádosti vázán (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2013, čj. 4 Ads 108/2012 - 31).
52. Požadavky na obsah žádosti o udělení licence byly v době podání Žádostí uvedeny v § 15 odst. 3 zákona č. 38/1994 Sb. ve znění účinném do 28. 7. 2016 [údaj o navrhované době licence byl uveden pod písmenem g) tohoto ustanovení]; další doklady, které bylo nutné doložit k žádosti o udělení licence, pak byly uvedeny v odstavcích čtvrtém a pátém předmětného ustanovení. Ze správního spisu a ostatně ani z tvrzení žalobkyně nevyplývá, že by Žádosti postrádaly některou z požadovaných náležitostí.
53. Pokud tedy žalobkyně uvádí, že žádost „ztratila některé zákonem požadované náležitosti“, soud nemůže této argumentaci přisvědčit. Žádosti stále navrhovanou dobu platnosti licence obsahovaly, tato nicméně k době rozhodování ministra v projednávané věci již uplynula; to nicméně dle názoru zdejšího soudu neznamená, že žádosti uvedenou náležitost „ztratily“. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 4. 2022, čj. 4 As 355/2021 - 48 v obdobné kauze (ve věci stejných účastníků), „na neaktuálnost navržené doby

platnosti licence v důsledku běhu času nelze nahlížet jako na absenci navržené doby ze strany stěžovatele, která by skutečně představovala odstranitelnou vadu ve smyslu § 45 odst. 2 s. ř. s (sic!). V posuzovaném případě stěžovatel v žádosti specifikoval konkrétní dobu platnosti licence, a požadavkům na obligatorní náležitosti žádosti o udělení licence ve smyslu § 15 odst. 2 zákona o zahraničním obchodu (zákon č. 38/1994 Sb.) tedy dostál. Nebylo tak povinností žalovaného vyzývat stěžovatele k úpravě tohoto návrhu pouze s ohledem na neaktuálnost původně navržené doby“. Z uvedeného tedy jednoznačně vyplývá, že pokud uplyne doba, na kterou žadatel žádá ve správním řízení o určité povolení, nejedná se o vadu žádosti ve smyslu § 45 odst. 2 správního řádu.

54. S ohledem na výše uvedené tak zdejší soud dospěl k názoru, že žalovaný nepochybil, pokud neaproboval žalobkyní předestřený postup dle § 45 odst. 2 správního řádu nazvaný „odstranění vad žádosti“, avšak fakticky spočívající ve změně navrhované doby platnosti licencí. Žádosti žalobkyně v tomto ohledu nebyly zatíženy vadou, která by bránila posouzení Žádostí licenční správou, resp. ministrem; Žádosti obsahovaly veškeré obligatorní náležitosti vymezené zákonem č. 38/1994 Sb., mj. i údaj o navrhované době platnosti licencí. Na této skutečnosti nemohlo ničeho změnit ani plynutí času, v důsledku kterého tento údaj předcházal samotným rozhodnutím o Žádostech žalobkyně. S tím koresponduje i skutečnost, že ministr správní řízení o Žádostech nezastavil podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu z důvodu, že by žalobkyně neodstranila podstatné vady Žádostí, které by bránily pokračování v řízení.
55. V této souvislosti pak soud v logice uspořádání žalobní argumentace přistoupil k vypořádání úzce související dílčí námitky, kterou žalobkyně vznesla pod druhým žalobním bodem, ve které žalobkyně namítala překvapivost Napadených rozhodnutí, neboť jí žalovaný v rozporu s § 4 ve spojení s § 45 odst. 2 správního řádu nevyzval k odstranění vady a nepoučil ji o procesních následcích neodstranění dané vady, čímž porušil zásadu poučovací uvedenou v § 4 odst. 2 správního řádu.
56. Jak již soud nicméně avizoval výše, tato povinnost je správnímu orgánu uložena toliko v případě, že žádost trpí takovou vadou, kterou lze ve správním řízení odstranit. V projednávané věci však Žádosti žádnou takovou vadou zatíženy nebyly; žalovanému tedy poučovací povinnost v tomto hledisku nevznikla, a jeho rozhodnutí nemohou být proto z žalobkyní tvrzeného důvodu nezákonná.
57. Na základě výše uvedeného tak nelze přisvědčit argumentaci žalobkyně, kterou namítala, že žalovaný měl povinnost umožnit jí tzv. „odstranit vady“ Žádostí. Ačkoliv žalobkyně v rámci své procesní aktivity opakovaně odkazovala na ustanovení § 45 správního řádu, ministr v Napadených rozhodnutích správně vyložil, že Žádosti žalobkyně netrpěly ke dni rozhodování ministra žádnou takovou vadou, kterou by žalobkyně mohla předestřeným postupem odstranit (k úvahám soudu nad materiálním posouzením předmětného podání v režimu § 41 odst. 8 správního řádu srov. podrobněji dále).
58. Soud proto s ohledem na uvedené následně přistoupil k posouzení zákonnosti postupu ministra, který uzavřel z důvodu uplynutí navrhované doby platnosti licencí o nutnosti zastavení správních řízení podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu, tj. s ohledem na zjevnou bezpředmětnost Žádostí žalobkyně.

59. Z odborné literatury se podává, že situace, kdy se žádost stane zjevně bezpředmětnou, nastane, pokud předmět řízení po podání žádosti odpadne, k čemuž může dojít vlivem změny právního stavu nebo skutkových okolností (viz POTĚŠIL, Lukáš, HEJČ, David, RIGEL, Filip, MAREK, David. Správní řád. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 372, marg. č. 30). Bepředmětnou je pak i taková žádost, která pozbyla svého smyslu a spolu s ní též správní řízení na jejím základě zahájené (viz Hrabák, Jan a kol. Správní řád s výkladovými poznámkami a vybranou judikaturou. Praha: Wolters Kluwer, 2012, komentář k § 66, dostupný v právním informačním systému ASPI).
60. V žalobkyní odkazovaném rozsudku ze dne 14. 10. 2010, čj. 5 As 62/2009 - 68, Nejvyšší správní soud vymezil situace, ve kterých je důvodný postup podle předmětného ustanovení tak, že „v průběhu řízení o žádosti dojde k takové změně okolností, že rozhodnutí správního orgánu o žádosti již nebude mít pro žadatele význam“. Žalobkyně v tomto kontextu se závěrem ministra o bezpředmětnosti jejíž Žádosti polemizovala a uvedla, že by ke změně jejího právního postavení došlo jak v případě, že by podání směřující ke změně platnosti licence bylo reflektováno (v takovém případě žalobkyně předjímala pozitivní rozhodnutí správního úřadu o udělení oprávnění k obchodu s vojenským materiálem), tak v případě, že by reflektováno nebylo. S těmito závěry žalobkyně se nicméně zdejší soud neztotožňuje. Jak bylo řešeno výše, podání žalobkyně směřující k odstranění jí tvrzené vady nemělo potenciál čehokoli změnit, neboť Žádosti žádnými odstranitelnými vadami, které by zadržovaly příčinu k uvedenému postupu, netrpěly. Žalobkyně pak dále nerozvíjí myšlenku, k jakým změnám v jejím postavení by mělo dojít za situace, kdy by předmětné podání reflektováno nebylo, tj. za situace, ve které se žalobkyně nyní fakticky nachází.
61. Na žalobkyní odkazovaný rozsudek přitom navazuje ustálená rozhodovací praxe správních soudů, dle které platí, že pokud uplyne doba uvedená v žádosti o určité povolení, stane se žádost fakticky bezpředmětnou. V rozsudku ze dne 24. 6. 2021, čj. 10 As 84/2021 - 33, Nejvyšší správní soud řešil případ stěžovatelky, která požádala o vydání povolení ke zvláštnímu užívání komunikace, přičemž řízení o její žádosti správní úřad zastavil pro bezpředmětnost, neboť uplynula doba, na kterou stěžovatelka o povolení žádala. Soud k tomu uvedl, že v předmětné věci „se v průběhu času stala žádost zjevně bezpředmětnou. Ani eventuální vyhovění žádosti by stěžovatelce nic nepřineslo, jakkoli by se to nepromítlo v jejím právním postavení. Vskutku již uběhl termín, na který stěžovatelka požadovala zvláštní užívání komunikace – umístění restaurační zahrádky s podestou. Jinak řečeno, v důsledku plynutí času ztratil předmět žádosti pro stěžovatelku význam“. Zdejší soud pak nepřehlédl, že v uvedeném případě se žádost stěžovatelky stala bezpředmětnou ještě před vydáním rozhodnutí správního úřadu (neboť tento o žádosti meritorně nerozhodoval, ale správní řízení zastavil); kasační soud nicméně poukázal, že tato skutečnost má význam toliko v situaci, pokud by věcné rozhodnutí mohlo mít význam pro náhradu škody.
62. Argumentace žalobkyně poukazující na nezákonnost postupu ministra spočívající v zastavení správního řízení pro bezpředmětnost v důsledku uplynutí v žádosti navrhované doby platnosti přitom již byla opakovaně řešena správními soudy v typově obdobných řízeních o správních žalobách žalobkyně. V rozsudku ze dne 14. 3. 2019, čj. 8 A 127/2015 - 60, Městský soud uvedl, že „[p]okud je tedy předmět správního řízení zahajovaného na žádost vymezen k určitému časovému období, odvolací (rozkladový) orgán sice může rozhodnutí správního orgánu doplnit či korigovat, musí však takto činit vždy pouze v rámci vymezeného

předmětu řízení. V takovém případě nejsou pro posouzení věci rozhodné ty skutečnosti, které se vztahují k období zcela odlišnému od toho, pro něž účastník řízení žádá o udělení licence. (...) Soud považuje za vhodné podotknout, že **pokud by Licenční správa měla v dalším řízení opětovně rozhodovat o žádosti žalobkyně, časově limitované na dobu platnosti licence ke dni 28. 2. 2006, bude muset s ohledem na to, že žalobkyní navržená doba platnosti licence dávno uplynula, předmětnou žádost vyhodnotit jako žádost zjevně bezpředmětnou ve smyslu § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu**“ (pozn. zvýraznění doplněno). Na tyto úvahy pak navázal Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 14. 10. 2021, čj. 15 A 129/2019 - 57, ve kterém rozhodoval o žalobě žalobkyně v totožné věci a v němž uzavřel, že „[n]a vymezení termínu platnosti licence nelze nablížit izolovaně jen jako na povinnou náležitost žádosti, byť takovou náležitostí skutečně je, ale je nutné ji vnímat též jako součást vymezení předmětu žádosti. Náležitosti žádosti totiž ve svém souhrnu definují a určují předmět řízení, o němž má správní orgán rozhodnout. Soud nepochybuje o tom, že rozhodnutí o žádosti o udělení licence k vývozu konkrétního vojenského materiálu s vymezeným datem realizace připadajícím na konec února 2006 postrádá pro všechny zúčastněné význam“. S názorem Městského soudu v Praze se pak v řízení o kasační stížnosti ztotožnil i Nejvyšší správní soud v již připomínaném rozsudku čj. 4 As 355/2021 - 48, když uvedl, že v posuzovaném případě se „**v průběhu času stala žádost stěžovatele zjevně bezpředmětnou. Ani eventuální vyhovění žádosti by stěžovateli nic nepřineslo, nijak by se to nepromítlo v jeho právním postavení. Vskutku již uběhl termín, na který stěžovatel požadoval udělení předmětné licence k vývozu vojenského materiálu (v okamžiku řízení před žalovaným už uběhlo více než 13 let od původně požadované doby trvání licence). I kdyby tedy žalovaný původní žádosti stěžovatele a v ní uvedené době platnosti licence vyhověl, pro stěžovatele by tato skutečnost neměla jakýkoli význam (...)**“ (pozn. zvýraznění doplněno).

63. Se shora uvedenými závěry správních soudů se přitom osmnáctý senát zdejšího soudu zcela ztotožňuje, nemá důvodu se od nich odchylovat a považuje je za plně přenositelné na projednávanou věc. Navrhovaná doba platnosti licencí, kterou žalobkyně v Žádostech o vydání vývozních licencí podle zákona č. 38/1994 Sb. uvedla, tj. období do 3. 4. 2013, uplynula devět let před vydáním Napadených rozhodnutí. I kdyby tak ministr, resp. licenční správa Žádostem žalobkyně a v nich uvedeným dobám platnosti licencí vyhověla, neměla by tato skutečnost pro žalobkyni žádný význam, neboť by se tato rozhodnutí nijak nepromítla do jejího právního postavení. Práva plynoucí z rozhodnutí, kterými by bylo v roce 2022 rozhodnuto o udělení licencí k vývozu vojenského materiálu s obdobím platnosti do 3. 4. 2013, by žalobkyni logicky konzumovat nemohla a taková rozhodnutí by tedy postrádala smysl.
64. Vzhledem k tomu, že se Žádosti žalobkyně v kontextu výše uvedeného s ohledem na uplynutí navrhované doby platnosti licencí staly zjevně bezpředmětné ve smyslu § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu, postupoval ministr zcela v souladu se zákonem, když řízení o Žádostech žalobkyně zastavil a Prvostupňová rozhodnutí zrušil.
65. Soud pak nad rámec nezbytného odůvodnění pro úplnost podotýká, že nepřehlédl, že § 90 odst. 4 správního řádu stanoví omezující podmínku, dle které odvolací správní orgán řízení zastaví (a napadené rozhodnutí zruší), ledaže jiné rozhodnutí o odvolání může mít význam pro náhradu škody (nebo pro právní nástupce účastníků). V rozsudku ze dne 22. 2. 2018, čj. 7 As 70/2017 - 29 Nejvyšší správní soud konstatoval, že „**pokud právní orgán zjistí, že**

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

nastala skutečnost, pro kterou je třeba správní řízení zastavit, nemůže tak učinit bez dalšího, ale teprve po zjištění, že takový postup nekoliduje s případným nárokem na náhradu škody, popř. s významem pro právní nástupce účastníků. Existence důvodů pro zastavení řízení je předpokladem pro úvahy o potenciální náhradě škody coby překážce zrušení rozhodnutí I. stupně a zastavení řízení“. Byť ministr v odůvodnění Napadených rozhodnutí tento aspekt výslovně neodůvodnil, pro posuzovanou věc je podstatné, že žalobkyně v tomto ohledu ničeho ani v průběhu správního řízení, ani nyní v podané žalobě nenamítala. Ani zdejší soud pak z obsahu správního spisu nezjistil žádné skutečnosti, které by danou podmínku naplnily. Jak totiž zdůraznily správní soudy ve shora připomínaných rozsudcích (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 10. 2021, čj. 15 A 129/2019 - 57, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2021, čj. 10 As 84/2021 - 33), o takovou situaci se v případě zastavení řízení z důvodu uplynutí doby platnosti povolení, o něž adresát veřejné moci v takovém řízení o žádosti usiloval, nejedná, neboť jeho nároky z titulu odpovědnosti za škodu způsobenou mu výkonem veřejné moci jsou dostatečně založeny již zrušujícím rozsudkem správního soudu, případně samotnými průtahy v řízení.

66. S ohledem na skutečnost, že žalobkyně žádné takové námitky v podaných žalobách nevznášela, tak soud pouze ve stručnosti konstatuje, že k uplatnění nároku na náhradu škody v souladu se zákonem č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) [dále jen „**zákon č. 82/1998 Sb.**“], jsou plně dostačující rozsudky Městského soudu v Praze ze dne ze dne 19. 4. 2018, čj. 9 A 117/2015 - 83, čj. 9 A 114/2015 - 64 a čj. 9 A 120/2015 - 54 a ze dne 14. 12. 2021, čj. 11 A 134/2019 - 51, jimiž byla předchozí rozhodnutí ministra zrušena (úvaha nad souběhem možných titulů pro náhradu škody z důvodu průtahů v řízení pak přesahuje rámec nyní posuzované věci).
67. V návaznosti na výše uvedené pak zdejší soud doplňuje, že správní soudy ve shora odkazovaných rozhodnutích poukázaly na možný postup žadatele, kterým by mohl docílit změny navrhované doby platnosti licence poté, co původně navrhovaná doba již uplynula, a to prostřednictvím dispozice s předmětem žádosti dle § 41 odst. 8 správního řádu. Ač žalobkyně v podané žalobě tímto směrem svou argumentaci nestavěla, soud považoval za potřebné vyložit důvody, pro které žalovanému, resp. ministrovi nelze na daném skutkovém půdorysu vyčítat, pokud v předmětných řízeních podle uvedeného ustanovení nepostupoval.
68. Podle § 41 odst. 8 správního řádu „[p]ožádat o povolení změny obsahu podání účastník může pouze do vydání rozhodnutí (§ 71). Správní orgán může povolit zpět vzetí nebo změnu obsahu podání jen v případě, že podateli hrozí vážná újma; tím není dotčeno ustanovení § 45 odst. 4. Ustanovení odstavců 2 až 4, 6 a 7 platí obdobně“.
69. Dle předmětného ustanovení tak žadatel má možnost disponovat s předmětem žádosti stran odstranění vad žádosti. Tato možnost je nicméně korigována dvěma podmínkami, a to že tak lze učinit (i.) pouze do vydání rozhodnutí ve věci, a (ii.) za situace, kdy žadateli hrozí vážná újma. Ke změně obsahu žádosti pak nedochází toliko v důsledku procesní aktivity žadatele, ale tento návrh musí být povolen správním orgánem.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

70. V rozsudku ze dne 13. 5. 2020, čj. 1 Azs 7/2020 - 39 se Nejvyšší správní soud vyjádřil k účelu institutů zakotvených v § 41 správního řádu v kontextu žádosti o vydání zaměstnanecké karty, když uvedl, že *„[u]stanovení § 41 správního řádu se vztahuje na případy navrácení věci v předešlý stav, tedy prominutí zmeškání úkonu pro závažnou překážku (velmi závažný zdravotní stav, těžkou osobní či rodinnou situaci apod.), která nastala bez zavinění žadatele. Jde tak o možnost učinit určitý úkon i po uplynutí lhůty – pokračovat v řízení a mít možnost dobrat se pozitivního (chtěného) výsledku. Odst. 8 výše uvedeného ustanovení správního řádu hovoří o povolení změny obsahu podání. Změna obsahu podání bude zpravidla sledovat taktéž potenciální možnost uspět se svou žádostí, podáním či jiným úkonem“*. K první podmínce, tj. že k návrhu podle § 41 odst. 8 správního řádu musí dojít do vydání rozhodnutí Krajský soud v Českých Budějovicích v rozsudku ze dne 5. 3. 2010, čj. 10 Ca 140/2009 - 24, publ. pod č. 2234/2011 Sb. NSS doplnil, že *„[p]odle § 45 odst. 4 správního řádu tak žadatel může zúžit předmět své žádosti nebo vzít žádost zpět (až na výjimku) v průběhu správního řízení kdykoliv. Na rozdíl od toho, rozšířit svoji žádost může pouze postupem podle § 41 odst. 8 správního řádu, tzn. za prvé, pouze do vydání rozhodnutí orgánem prvního stupně (...)“*.
71. K druhé podmínce kasační soud v rozsudku ze dne 16. 4. 2020, čj. 1 Azs 403/2019 - 28 konstatoval, že *„žadatel o povolení změny obsahu podání musí tvrdit a prokázat, že mu brozí vážná újma. Na správním orgánu pak je, aby při posouzení žádosti o změnu obsahu podání zhodnotil, zda účastníkem řízení tvrzené a prokázané skutečnosti spadají do rozsahu neurčitěho právního pojmu ‚hrozba vážné újmy‘, a zda je tedy možno žádosti vyhovět“*. V rozsudku ze dne 13. 5. 2020, čj. 1 Azs 7/2020 - 39 pak soud doplnil, že hovoří-li předmětné ustanovení o „hrozící vážné újmě“, jedná se o neurčitý právní pojem a *„[t]en je potřeba v souvislosti s existujícím skutkovým stavem vyložit (interpretovat). Při výkladu tohoto pojmu bude bezesporu brát svou roli systematika ustanovení pravidla chování (právní normy), ve kterém se neurčitý právní pojem nachází, jakož i účel tohoto pravidla chování. Neodmyslitelnou roli pak, jak je výše uvedeno, též mají skutkové okolnosti případu, vývoj procesní situace, ale především půdorys hmotného práva, na němž se odehrává správní řízení, jehož obsah má být modifikován“*.
72. K aplikaci uvedených judikatorních východisek na projednávanou věc zdejší soud předně uvádí, že žalobkyně takovou procesní aktivitu, která by směřovala ke změně obsahu žádosti postupem podle § 41 odst. 8 správního řádu, v průběhu správního řízení nevyvinula. V podáních ze dne 7. 1. 2022, ve kterých se žalobkyně domáhala „odstranění vad“ Žádostí určením odlišné navrhované doby platnosti licencí, než jak bylo uvedeno v původních Žádostech, pak konkrétně uvedla, že *„[t]ento úkon není změnou žádosti ve smyslu ust. § 45 odst. 4 s.ř., nýbrž odstranění nedostatku náležitosti žádosti“*. V podáních ze dne 9. 1. 2022 pak žalobkyně toliko žádala o přerušování probíhajících správních řízení. Rovněž v samotných žalobách žalobkyně argumentaci tímto směrem v žádném ohledu nevedla; naopak akcentovala uvedená podání a opětovně zdůrazňovala, že jimi odstraňovala vady žádosti v režimu ustanovení § 45 správního řádu. Soud na tomto místě připomíná, že řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. je postaveno na principu, že je to žalobkyně, kdo s ohledem na dispoziční zásadu přísně ovládající tento typ soudního řízení správnímu soudu předestírá konkrétní důvody, pro které považuje žalobou napadené rozhodnutí za nezákonné. Není přitom úlohou soudu, aby za žalobkyni žalobní argumentaci dotvářel. Takovým postupem by soud přestal být

nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci advokáta žalobkyně (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008 - 78). Žalobkyně pak ve správních řízeních, jakož i v řízení před soudem byla zastoupena advokátem, tj. osobou znalou práva.

73. Na skutečnost, že změna předmětu žádosti, resp. navrhované doby platnosti licence, je závislá na aktivním přístupu žadatele, pak žalobkyně správními soudy již v minulosti upozorněna byla. V rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2019, čj. 10 A 37/2016 - 70, který byl aprobevován rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2021, čj. 3 As 258/2019 - 46, soud dovodil, že *„návrh doby platnosti licence v žádosti o vydání licence je zcela v dispozici žalobkyně. Bylo výhradně na žalobkyni, aby za situace, kdy v průběhu správního řízení došlo k uplynutí původně navrhované doby platnosti licence, podala žádost o prodloužení licence, případně požádala o udělení vývozní licence nově“*. Tuto úvahu Městský soud v Praze potvrdil v rozsudku ze dne 14. 10. 2021, čj. 15 A 129/2019 - 57 a doplnil, že tato je zcela v souladu s judikatorním výkladem pojmu „bezpředmětnost žádosti“. K uvedenému se pak kasační soud přiklonil i v již zmiňovaném rozsudku ze dne 21. 4. 2022, čj. 4 As 355/2021 - 48, kde konstatoval, že *„[n]ebylo tak povinností žalovaného vyzývat stěžovatele (žalobkyni) k úpravě tohoto návrhu pouze s ohledem na neaktuálnost původně navržené doby. Dispozice s předmětem žádosti byla čistě v rukou stěžovatele (žalobkyně) (...)“*.
74. Na uvedeném pak nemůže ničeho změnit ani skutečnost, že v projednávané věci opakovaně došlo toliko ke zrušení rozhodnutí ministra, tj. věc byla opakovaně vracena k dalšímu řízení žalovanému do fáze rozhodování o rozkladu, nikoliv licenční správě, kdy Prvostupňová rozhodnutí správními soudy zrušena nebyla, tj. *de facto* se žalobkyně nenacházela v situaci, kdy by v souladu s první podmínkou aplikace předmětného ustanovení – podání návrhu na změnu předmětu řízení do vydání rozhodnutí správním orgánem prvního stupně – mohla naznačený postup využít. V tomto ohledu je nicméně dle názoru zdejšího soudu určující, že žalobkyně v tomto ohledu žádné námitky v řízení před soudem (a koneckonců ani v řízení před správním úřadem) nevznášela a značně tak omezila prostor zdejšího soudu k případným úvahám nad možnostmi aplikace daného ustanovení na půdorysu projednávané věci, tj. za situace, kdy s ohledem na vracení věcí toliko do řízení o rozkladech neměla žalobkyně prostor uvedený návrh uplatnit.
75. Na základě výše uvedeného proto soud shrnuje, že žalovaný nepochybil, když neaproboval postup žalobkyně, kterým se v předmětných řízeních o Žádostech o vydání licencí na vývoz vojenského materiálu domáhala odstranění vad žádosti dle § 45 odst. 2 správního řádu. Žádosti žalobkyně neobsahovaly žádné odstranitelné vady v době jejich podání žalobkyní v roce 2012; skutečnost, že uplynula navrhovaná doba platnosti licencí, pak nelze z výše popsaných důvodů v tomto kontextu za vadu považovat. Zdejší soud naopak musel i s přihlédnutím ke shora připomenuté relevantní rozhodovací praxi správních soudů přisvědčit závěrům ministra, že v posuzovaném případě se Žádosti žalobkyně právě v důsledku běhu času staly bezpředmětnými. Ani eventuální vyhovění dotčeným Žádostem by žalobkyni ničeho nepřineslo a nijak by se nepromítlo do jejího právního postavení. I kdyby tak ministr Žádostem o udělení předmětných licencí vyhověl, neměla by tato skutečnost pro žalobkyni již žádný význam. Žalovaný, resp. ministr nepřekročili zákonem stanovené podmínky pro zastavení řízení, postupovali v zákonem stanovených

mantinelech, a tedy nedošlo k porušení zásady zákonnosti ani enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí.

76. Námitky žalobkyně uvedené pod prvním žalobním bodem tedy soud neshledal důvodnými.
77. Nad rámec nutného odůvodnění pak soud doplňuje, že i pokud by snad na skutkovém a právním půdorysu nyní projednávané věci připustil, že to byl soud, kdo fakticky omezil prostor pro aplikaci § 41 odst. 8 správního řádu tím, že v žádném z předchozích rozhodnutí v projednávaných věcech nepřistoupil i ke zrušení Prvostupňových rozhodnutí a neotevřel tak žalobkyni cestu pro případnou žádost dle § 41 odst. 8 správního řádu (ta připadá dle výše připomenutých judikatorních závěrů v úvahu toliko v průběhu prvostupňového řízení), a jal se uvažovat nad eventuální (okolnostmi řešené věci odůvodněnou) výjimečnou aplikovatelností dotčeného ustanovení v odvolacím řízení, a i pokud by (vzdor jednoznačnému projevu vůle žalobkyně popírající změnu předmětu Žádostí a naopak akcentující vůli odstranit jejich domnělé vady – viz výše) podání žalobkyně, kterým se domáhala odstranění vad, posoudil podle jeho obsahu jako žádost o povolení změny obsahu žádostí dle předmětného ustanovení, nemohl by ani v takovém případě žalobkyni vyhovět. Ani při takto vstřícném přístupu k žalobkyni by totiž soud nemohl odhlédnout od skutečnosti, že žalobkyně ničeho netvrdila (natož aby prokazovala) stran naplnění druhé klíčové podmínky stanovené v § 41 odst. 8 správního řádu, tedy ke skutečnosti, že by jí v důsledku nepovolení změny navrhované doby platnosti licence hrozila vážná újma. Žalobkyně v tomto směru ničeho relevantního netvrdila ani neprokazovala, a to ani v podáních, kterými se domáhala odstranění vad Žádostí (či přerušení řízení), ani v podaných žalobách.
78. Nejvyšší správní soud přitom v rozsudku ze dne 16. 4. 2020, čj. 1 Azs 403/2019 - 28 k druhé podmínce předmětného ustanovení (v kontextu žádosti o vydání zaměstnanecké karty) zdůraznil, že *„[ž]ádost o změnu obsahu podání (...) podle § 41 odst. 8 správního řádu je zajisté podáním návrhovým, se kterým je spjata nejenom povinnost tvrzení, ale i důkazní, tedy nejenom tvrdit určité skutečnosti, ale je i prokázat či alespoň k prokázání těchto navrhnout provedení důkazních prostředků“* (obdobně srov. rozsudky ze dne 22. 10. 2021, čj. 3 Azs 375/2019 - 32, či ze dne 3. 12. 2020, čj. 1 Azs 389/2020 - 36).
79. Žalobkyně však v posuzované věci žádné takové důvody, pro které by bylo lze seznat nutnost povolit změnu obsahu žádosti za účelem odvrácení hrozící újmy, netvrdila. Žalobkyně se omezila pouze na obecnou úvahu, že v důsledku právní argumentace ministra by jakýkoliv soudní přezkum rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání licence podle zákona č. 38/1994 Sb. postrádal smysl, neboť v době, než by soudy o žalobě rozhodly, by prakticky ve všech případech marně prošla navrhovaná doba platnosti licence a správní úřad by vždy s odkazem na takový stav řízení zastavoval. Ani s touto úvahou žalobkyně se zdejší soud nemůže ztotožnit.
80. Předně je třeba znovu zdůraznit, že ustálená rozhodovací praxe správních soudů s takovými případy počítá, přičemž stojí na závěru, že se žádost o povolení omezené na určité časové období může stát z důvodu běhu času zjevně bezpředmětnou, neboť v důsledku plynutí času marně uběhne termín, na který žadatel vydání povolení žádá, a předmět žádosti tak v důsledku plynutí času ztratí pro žadatele význam (srov. výše

připomínaný rozsudek kasačního soudu ze dne 24. 6. 2021, čj. 10 As 84/2021 - 33). Soudní přezkum správních aktů je přitom ze své povahy posteriorní, a nelze proto vyloučit, že procesní úspěch žadatele v soudním přezkumu navazujícím na předchozí správní řízení nebude mít pro žadatele bezprostřední účinky v takovém samotném správním řízení, nýbrž „toliko“ význam pro eventuální nároky na náhradu škody, jež mu může být nezákonným rozhodnutím správního orgánu zrušeným správním soudem způsobena. Žalobkyni je tak dána možnost, domnívá-li se, že jí postupem správního úřadu byla způsobena škoda, tuto uplatnit v souladu se zákonem č. 82/1998 Sb.

81. Rovněž lze pro úplnost dodat, že (jak již bylo řečeno výše) v řízení o žádosti je to právě žadatel, kdo disponuje s předmětem řízení a je tak na něm, aby v rámci svého práva požádal o příslušnou změnu žádosti za splnění zákonem stanovených podmínek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2022, čj. 4 As 355/2021 - 48). Nelze tedy odhlédnout ani od skutečnosti, že žalobkyně byla v rámci řízení o Žádostech v ohledu dispozice s předmětem řízení několik let pasivní a neprojevila žádnou vůli navrhovanou dobu platnosti licencí změnit, což následně vyústilo v zastavení dotčených řízení, přičemž, a to je pro projednávanou věc podstatné, nyní ani sama netvrdí existenci závažných důvodů, pro které by snad bylo pro zajištění efektivní ochrany jejích veřejných subjektivních práv nutno rozhodovat o jejích žádostech o licenci na vývoz vojenského materiálu, o něž zjevně nadále usiluje, v původním správním řízení (pod původní spisovou značkou), resp. v čem a jak konkrétně by byla dotčena její práva, pokud by bylo o takových žádostech podaných na adekvátně vymezené časové období rozhodováno v novém řízení.
82. I v takovém hypotetickém případě, který soud výše rozvíjí, by tak vadou v postupu ministra mohlo být toliko to, že o takové eventuální procesní žádosti, již by soud vyložil v rozporu s výslovným prohlášením žalobkyně jako žádost dle § 41 odst. 8 s. ř. s., ministr nevydal samostatné procesní rozhodnutí. Nevydání usnesení o nepovolení změny obsahu podání by však podle ustálené judikatorní praxe správních soudů nemělo na půdorysu nyní řešeného případu samo o sobě za následek nezákonnost meritorního rozhodnutí (srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2016, čj. 10 As 199/2015 - 73, či rozsudek zdejšího soudu ze dne 22. 11. 2021, čj. 18 A 72/2021 - 36, bod 54).
83. Soud následně přistoupil k vypořádání námítky žalobkyně vznesené pod **druhým žalobním bodem**. Pod tímto žalobkyně polemizovala se závěrem žalovaného, že MZV vydává své závazné stanovisko k navrhovanému datu platnosti licence, a zdůraznila, že je povinností správního úřadu opatřovat podklady dokládající stav věci k okamžiku platnosti rozhodnutí. Svou argumentaci stran požadavků na vydávání závazného stanoviska pak žalobkyně dále rozvedla.
84. Soud v tomto ohledu nemůže pominout, že argumentace žalobkyně soustředěná pod druhým žalobním bodem je do jisté míry chaotická a nepřehledná⁵. Soud proto opětovně

⁵ Na str. 5 v odst. 1 žalob žalobkyně uvádí, že „[p]ředtím, než požádá MZV o přezkum vydaného závazného stanoviska, měl žalobce vyzvat k odstranění vad žádosti a stanovení nové lhůty platnosti požadované licence a až následně vyzvat MZV k přezkumu svého závazného stanoviska, a to nikoliv k datu 2008, které v době rozhodování o rozkladu bylo zjevně nereálné, ale k datu, které žalobce uvedl v rámci odstranění vad žádosti. Takto však žalovaný nepostupoval, když porušil základní zásadu řízení dle ust. § 4 odst. 2 s.ř. čímž napadené rozhodnutí zatížil vadou nezákonnosti a nadto pokus o odstranění vad ze strany žalobce označil za „zcela irelevantní“.

připomíná, že řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu (úřadu) je ovládáno dispoziční zásadou, a tedy platí, že obsah a kvalita žaloby v podstatě předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí soudu.

85. Předně, soud považuje za nezbytné konstatovat, že ministr se v Napadených rozhodnutích okamžikem, ke kterému má být vydáno závazné stanovisko MZV nijak nezabýval. V projednávané věci se nicméně nejedná o opomenutí ministra, ale tento postup plně koresponduje s povahou Napadených rozhodnutí, jakožto rozhodnutí procesní povahy (k tomu srov. v podrobnostech výše). Jestliže tedy ministr dospěl k závěru, že je namístě řízení o Žádostech žalobkyně pro bezpředmětnost zastavit, nebylo důvodu, aby se následně zabýval věcným posouzením Žádostí žalobkyně, resp. hodnotil a případně opatroval nové podklady potřebné pro meritorní posouzení Žádostí žalobkyně. Tento závěr přitom platí i ve vztahu k dílčí námitce žalobkyně, kterou brojila proti postupu žalovaného, že nereflektoval na její návrh na doplnění dokazování o aktuální závazné stanovisko MZV zpracované ke stavu v roce 2022.
86. Z argumentace žalobkyně je přitom zjevné, že se ve své podstatě domáhá určení, že ji žalovaný v rozkladovém řízení měl vyzvat k odstranění vad Žádostí, tj. umožnit jí změnit navrhovanou dobu platnosti licencí a následně, aby s ohledem na takto nově vymezené období požádal MZV o přezkum závazného stanoviska (případně novému vypracování závazného stanoviska MZV), a to právě k takto nově vymezenému období.
87. Postupem žalobkyně, kterým se snažila o změnu navrhované doby platnosti licencí prostřednictvím tzv. odstranění vad Žádostí, se přitom soud již zabýval výše v rámci posouzení námitek uvedených pod prvním žalobním bodem, kde dospěl k závěru, že takový postup žalobkyně v projednávané věci nelze aplikovat. Z tohoto důvodu se soud i s přihlédnutím k výše vysloveným závěrům k mezím přezkumu Napadených rozhodnutí posouzením navazující argumentace žalobkyně stran okamžiku, ke kterému se má vázat přezkum závazného stanoviska MZV, již dále nezabýval. Ani námitky žalobkyně vznesené pod druhým žalobním bodem, tak soud neshledal důvodnými.
88. Pod **třetím žalobním bodem** pak žalobkyně namítala, že ministr porušil zásadu zákonnosti a zásadu enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí, když k žádosti žalobkyně nepřerušil v souladu s § 64 odst. 2 správní řízení, ačkoliv se jedná o obligatorní postup a neexistuje zde prostor pro aplikaci správního uvážení.
89. Soud ze správních spisů ověřil, že podáními ze dne 9. 1. 2022 žalobkyně požádala ministra ve třech řízeních o žádostech⁶, aby probíhající řízení v těchto věcech přerušil do doby, než účastník o pokračování v řízení opět požádá. V předmětných žádostech žalobkyně uvedla,

V posuzované věci se přitom navrhovaná doba licence vztahovala k roku 2013, nikoliv 2008 a ministr v Napadených rozhodnutích pokus o odstranění vad „zcela irrelevantním“ neshledal; žalobkyně tak pravděpodobně reflektuje na jiná rozhodnutí, než ta, proti kterým v nadepsaném řízení brojí.

⁶ Soud ze spisového materiálu předloženého žalovaným ověřil, že ve správním řízení o žádosti žalobkyně, ze kterého vzešlo rozhodnutí ministra ze dne 28. 2. 2022, čj. MPO 15013/22/21200/01000, žalobkyně žádost o přerušení řízení nepodala; žalobkyně pak takovou žádost soudu nepředložila ani jako přílohu předmětné žaloby zapsané u městského soudu pod sp. zn. 18 A 40/2020, byť tuto avizovala jako přílohu dotčené žaloby. Tato skutečnost pak s ohledem na dále rozvedené závěry soudu k této žalobní námitce nemá faktický dopad na posouzení žaloby žalobkyně, nicméně nelze přehlédnout, že v tomto ohledu se tato námitka míjí s obsahem správního spisu.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

že o přerušení řízení žádá ve smyslu § 64 odst. 2 ve spojení s § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu, a konstatovala, že její žádosti je správní úřad povinen vyhovět.

90. Podle § 64 odst. 2 správního řádu *„[v] řízení o žádosti přeruší správní orgán řízení na požádání žadatele; jestliže je žadatelů více, může tak učinit jen za podmínky, že s přerušením souhlasí všichni“*. Z odstavce čtvrtého předmětného ustanovení se podává, že *„[ř]ízení lze přerušit na dobu nezbytně nutnou. Při postupu podle odstavců 2 a 3 správní orgán při určení doby přerušení přiblíží k návrhu účastníka“*.
91. Podle § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu *„[s]právní orgán může řízení usnesením přerušit, probíhá-li řízení o předběžné otázce nebo správní orgán*
 1. *dal k takovému řízení podnět podle § 57 odst. 1 písm. a),*
 2. *učinil výzvu podle § 57 odst. 1 písm. b), anebo*
 3. *učinil úkon podle § 57 odst. 4;**za úkon správního orgánu se považuje i předání písemnosti k doručení podle § 19 a vyvěšení písemnosti na úřední desce“*.
92. Ustanovení § 64 správního řádu se nachází v části druhé, hlavě VI., dílu 5 správního řádu, přičemž § 93 odst. 1 správního řádu stanoví, že *„[j]estliže v této hlavě (VIII) není stanoveno jinak, pro řízení o odvolání se obdobně použijí ustanovení hlav I až IV, VI a VII této části“*. Přerušit řízení tak lze i v odvolacím řízení, resp. v řízení o rozkladu.
93. Soud k této námitce předně uvádí, že žalobkyni lze přisvědčit potud, že vzhledem k tomu, že je to žadatel, kdo v řízení o žádosti disponuje řízením, chce-li řízení přerušit, je správní orgán v zásadě povinen mu vyhovět; toto pravidlo však neplatí bezpodmínečně. Poukázat lze na závěr č. 104 ze zasedání Poradního sboru ze dne 10. 6. 2011, ve kterém byla možnost nepřerušení správního řízení na požádání žadatele podle § 64 odst. 2 správního řádu řešena. Poradní sbor v něm dospěl k závěru, že odst. 2 předmětného ustanovení je třeba vykládat v souvislosti s odst. 4 téhož a tedy výklad, dle kterého by správní orgán měl absolutní povinnost na požádání žadatele řízení přerušit, nelze použít. Konstatoval, že řízení nelze s ohledem na uvedené ustanovení přerušit tehdy, jestli správní orgán shledá, že není dán žádný důvod pro přerušení řízení, zejména v případě, kdy je z postupu žadatele patrné, že se snaží o průtahy v řízení a jde tedy o zřejmé zneužití práva.
94. Ke stejnému závěru pak dospěl i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 5. 2017, čj. 4 As 74/2017 - 34, když uvedl, že § 64 odst. 2 správního řádu nemůže být vykládán tak, že správní orgán musí řízení přerušit pokaždé, když je o to požádán. Doplnil, že *„[p]ři rozhodování o žádosti účastníka řízení o přerušení řízení je totiž podle Nejvyššího správního soudu třeba posoudit, zda je naplněn smysl a účel institutu přerušení řízení, kterým je vypořádat se s překážkami bránícími tomu, aby správní orgán v řízení pokračoval a vydal rozhodnutí ve věci samé, např. poskytnutím časového prostoru účastníkovi řízení k doplnění (odstranění nedostatků) jeho žádosti“*.
95. Zdejší soud pak v posuzované věci s ohledem na obsah žádostí o přerušení řízení žalobkyně ze dne 9. 1. 2022 dospěl k závěru, že přerušení řízení o rozkladu ministrem by za zohlednění situace, ve které se řízení nacházela, smyslu a účelu postrádalo. Žalobkyně v žádosti toliko blanketně odkázala na důvod pro přerušení spočívající v probíhajícím řízení o předběžné otázce (či podání podnětu k takovému řízení), avšak nijak blíže důvody pro přerušení nespecifikovala. V tomto ohledu svou argumentaci nerozvedla ani

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

v podaných žalobách, kdy jen setrvala na svém stanovisku, že správní úřad byl povinen předmětná řízení přerušit.

96. Ministrovi je nicméně s ohledem na závěry Poradního sboru a odkazovaného rozsudku kasačního soudu třeba vytknout skutečnost, že se k žádostem žalobkyně o přerušení řízení vyjádřil pouze v odůvodnění Napadených rozhodnutí a nerozhodl o nich samostatným usnesením. Ustanovení § 64 odst. 1 správního řádu stanoví, že pokud správní orgán přistoupí k přerušení řízení, rozhodne o takové skutečnosti usnesením. V případě nevyhovění žádosti podle odstavce druhého předmětného ustanovení sice forma výslovně stanovena není. Poradní sbor nicméně dovodil, že by forma usnesení měla být použita i v takovém případě a uvedl, že *„[n]a podporu tohoto závěru lze argumentovat tím, že pokud by správní orgán vyhověl žádosti jen zčásti a přerušil řízení na kratší dobu, než bylo požadováno, učinil by tak usnesením, proti němuž by se žadatel mohl bránit odvoláním. Pokud by však nevyhověl žádosti vůbec a učinil tak pouze sdělením, neměl by žadatel možnost této obrany“*.
97. Ačkoliv tak ministr zatížil uvedená řízení vadou, nejedná se dle názoru zdejšího soudu o vadu, jež mohla mít na daném skutkovém půdorysu vliv na zákonnost Napadených rozhodnutí. S ohledem na to, že v posuzované věci byly, jak je rozvedeno výše, dány důvody pro zastavení předmětných řízení pro bezpředmětnost podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu, a rovněž s přihlédnutím k tomu, že žalobkyně žádné konkrétní skutečnosti, které by nasvědčovaly závěru, že by v důsledku přerušení řízení mohlo dojít k odstranění překážek bránících meritornímu projednání věci a vydání rozhodnutí ve věci samé, tak postup ministra nezatížil Napadená rozhodnutí vadami, pro které by nemohla v soudním přezkumu obstát.
98. Z těchto důvodů soud neshledal ani námitku žalobkyně vznesenou pod třetím žalobním bodem důvodnou.

VIII. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

99. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloby nejsou důvodné, a proto je podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. Za této situace nemohl vyhovět ani souvisejícímu návrhu žalobkyně na zrušení Prvostupňových rozhodnutí, čehož se žalobkyně v podané žalobě rovněž domáhala.
100. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 27. června 2022

Mgr. Martin Lachmann v. r.
předseda senátu